

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-160-08

Druk nr 1071

Warszawa, 2 października 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o Komitecie Stabilności Finansowej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

wz. Wiceprezes Rady Ministrów
(-) Waldemar Pawlak

U S T A W A

z dnia

o Komitecie Stabilności Finansowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się Komitet Stabilności Finansowej, zwany dalej „Komitetem”.

2. Celem działania Komitetu jest zapewnienie efektywnej współpracy w zakresie wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego poprzez wymianę informacji, opinii i ocen sytuacji w systemie finansowym w kraju i za granicą oraz koordynację działań w tym zakresie.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o krajowym systemie finansowym, należy przez to rozumieć ogół podmiotów podlegających nadzorowi na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328).

Art. 2. 1. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- 1) dokonywanie ocen sytuacji w krajowym systemie finansowym i na rynkach międzynarodowych oraz zapewnienie właściwego obiegu informacji pomiędzy członkami Komitetu dotyczących istotnych zdarzeń i tendencji mogących stanowić zagrożenie dla stabilności krajowego systemu finansowego;

- 2) opracowanie i przyjmowanie procedur współdziałania na wypadek wystąpienia zagrożenia dla stabilności krajowego systemu finansowego;
- 3) koordynowanie działań członków Komitetu w sytuacji bezpośredniego zagrożenia dla stabilności krajowego systemu finansowego.

2. Procedury, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przekazywane są Ministrowi Finansów, Narodowemu Bankowi Polskiemu i Komisji Nadzoru Finansowego w celu wdrożenia.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego przedstawia Komitetowi opinię dotyczącą wypłacalności zagrożonych podmiotów, Prezes Narodowego Banku Polskiego – opinię dotyczącą płynności sektora bankowego, a Minister Finansów – opinię w sprawie możliwości wsparcia zagrożonych podmiotów ze środków publicznych.

4. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i Prezes Narodowego Banku Polskiego w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przedstawiają Komitetowi, w zakresie swoich kompetencji, opinie dotyczące znaczenia systemowego zagrożonych podmiotów.

5. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, w tym zasady i zakres wymiany informacji, odbywa się zgodnie z przepisami regulującymi zadania i kompetencje Ministra Finansów, Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego.

Rozdział 2

Organizacja i zasady działania Komitetu

Art. 3. 1. Członkami Komitetu są:

- 1) Minister Finansów;
 - 2) Prezes Narodowego Banku Polskiego;
 - 3) Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Przewodniczącym Komitetu jest Minister Finansów.

Art. 4. 1. Członkowie Komitetu uczestniczą w jego posiedzeniach osobiście. W przypadku gdy nie jest możliwy osobisty udział członka Komitetu w posiedzeniu, wyznacza on swojego przedstawiciela, któremu podczas posiedzenia przysługują uprawnienia reprezentowanego członka Komitetu.

2. W posiedzeniach Komitetu mogą również brać udział, z głosem doradczym, inne osoby wskazane przez poszczególnych członków Komitetu.

Art. 5. 1. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz na sześć miesięcy.

2. Posiedzenia Komitetu są zwoływane przez Przewodniczącego Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek innego członka Komitetu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, musi zawierać uzasadnienie zwołania posiedzenia Komitetu, a ponadto może wskazywać proponowany termin tego posiedzenia. Z ważnych powodów posiedzenie Komitetu może być zwołane w terminie innym niż wskazany we wniosku.

4. Obsługę i przygotowywanie posiedzeń Komitetu zapewnia Ministerstwo Finansów.

Art. 6. Stanowiska lub rozstrzygnięcia Komitetu przyjmowane są jednomyślnie w obecności wszystkich członków Komitetu lub ich przedstawicieli, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 7. 1. Komitet może tworzyć grupy robocze, w skład których wchodzi pracownicy Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego oraz Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Za zgodą Komitetu w skład grup roboczych mogą również wchodzić inne osoby posiadające odpowiednią wiedzę lub doświadczenie z zakresu działań na rzecz utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego.

2. Zadania grup roboczych określa Komitet.
3. Wyniki prac grup roboczych przedstawiane są Komitetowi.

Art. 8. Komitet przyjmuje regulamin określający sposób i tryb jego działania.

Art. 9. 1. Osoby, o których mowa w art. 4 i art. 7 ust. 1:

- 1) mogą dokonywać wzajemnej wymiany informacji, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, niezbędnych do prawidłowej realizacji celów Komitetu;
- 2) są obowiązane do nieujawniania osobom nieupoważnionym informacji, z którymi zapoznały się w trakcie wykonywania zadań związanych z realizacją ustawy.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być udostępniane członkom Komisji Nadzoru Finansowego oraz członkom Rady Polityki Pieniężnej. Do członków Komisji Nadzoru Finansowego oraz do członków Rady Polityki Pieniężnej przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

3. Minister Finansów, Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego mogą upoważnić inne osoby do dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1. Do osób tych przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Członkowie Komitetu, w celu wzmocnienia współpracy międzynarodowej na rzecz utrzymania stabilności finansowej, mogą zawierać porozumienia z instytucjami realizującymi zadania z tego zakresu w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Europejskim Bankiem Centralnym, bankami centralnymi wchodzącymi w skład Europejskiego Systemu Banków Centralnych oraz ministerstwami finansów i organami nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1, w sposób szczegółowy powinny określać zasady współpracy, zakres wymiany informacji oraz zasady ochrony tych informacji.

Rozdział 3

Informacje o pracach Komitetu

Art. 11. 1. Informacje o pracach Komitetu, w tym ustalenia dokonane przez Komitet, mogą zostać podane do publicznej wiadomości. Sposób ustalenia treści informacji określa regulamin, o którym mowa w art. 8.

2. O podaniu informacji, o których mowa w ust. 1, do publicznej wiadomości Komitet decyduje w trybie, o którym mowa w art. 6.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, zamieszczane są na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

Art. 12. Informacje opublikowane przez Komitet nie stanowią podstawy roszczeń ani zobowiązań osób trzecich wobec Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 13. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 2 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) działanie na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia ... 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz. U. Nr ..., poz ...);”;

2) w art. 17 w ust. 4 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) analiza stabilności systemu finansowego;”;

3) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. Prezes NBP uczestniczy w Komitecie Stabilności Finansowej, o którym mowa w ustawie z dnia... 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej.”;

4) w art. 23:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Banki przekazują ponadto na żądanie NBP dane niezbędne do oceny ich sytuacji finansowej oraz stabilności i ryzyka systemu bankowego.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dane indywidualne, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, mogą być wykorzystywane wyłącznie do sporządzania zestawień statystycznych, opracowań, ocen

i bilansów oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej i, z zastrzeżeniem ust. 6-8, nie mogą być udostępniane osobom trzecim.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dane indywidualne, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, oraz zestawienia, opracowania i oceny, o których mowa w ust. 6, NBP udostępnia:

- 1) Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w wykonaniu obowiązków związanych z uczestnictwem NBP w Europejskim Systemie Banków Centralnych, oraz innym podmiotom zagranicznym, w wykonaniu zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) innym podmiotom, niż wymienione w pkt 1, na podstawie odrębnych przepisów.”,

d) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Dane indywidualne, o których mowa w ust. 3, mogą być udostępniane Ministrowi Finansów i Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowego celu działalności i zadań Komitetu Stabilności Finansowej, o którym mowa w ustawie z dnia ... 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

9. Przepis ust. 8 stosuje się odpowiednio do danych zawierających informacje objęte ochroną na podstawie odrębnych ustaw, w tym informacji objętych tajemnicą bankową.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.²⁾) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„Art. 78a. Narodowy Bank Polski udostępnia Ministrowi Finansów dane, w tym dane indywidualne oraz zestawienia i oceny, o których mowa w art. 23 ustawy o Narodowym Banku Polskim, niezbędne w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 71 i 72.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. Przewodniczący Komisji może przekazywać Ministrowi Finansów oraz Narodowemu Bankowi Polskiemu informacje uzyskane przez Komisję, w tym także informacje chronione na podstawie odrębnych ustaw, niezbędne dla realizacji ustawowego celu działalności i zadań Komitetu Stabilności Finansowej, o którym mowa w ustawie z dnia ... 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 410.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

UZASADNIENIE

Część ogólna

W związku z postępującą integracją rynków finansowych w skali międzynarodowej i w efekcie inicjatyw podejmowanych w ramach Unii Europejskiej (UE), wiosną 2008 r. państwa członkowskie UE podpisały Memorandum of Understanding on co-operation between the Financial Supervisory Authorities, Central Banks and Finance Ministries of the European Union on cross-border financial stability (MoU). Celem MoU, które jest porozumieniem o charakterze dobrowolnym i niewiążącym prawnie, jest wzmocnienie współpracy między organami nadzoru, bankami centralnymi i ministerstwami finansów z państw UE w zakresie stabilności finansowej, zarówno w czasie spokoju na rynkach finansowych, jak i w razie zaistnienia sytuacji kryzysowej w systemie finansowym. Ze strony polskiej MoU podpisali Minister Finansów, Prezes Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego. Memorandum ma wejść w życie po podpisaniu przez wszystkich sygnatariuszy. Obecne MoU zastępuje MoU z maja 2005 r., które ze strony polskiej memorandum podpisali ówczesny Minister Finansów, Prezes Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego. Obecne MoU jest efektem realizacji konkluzji Rady ECOFIN z października 2007 r., w których poproszono Komitet ds. Ekonomicznych i Finansowych (EFC) o przygotowanie do wiosny 2008 r. projektu nowego MoU, które będzie uzupełniać to z 2005 r. i zawierać m.in. wspólne zasady zarządzania kryzysowego (common principles), praktyczne wytyczne dot. zarządzania w sytuacji wystąpienia międzynarodowego kryzysu finansowego, a także ewentualny międzynarodowy podział budżetowych kosztów kryzysu (sharing of fiscal burden).

Przewiduje się, że po podpisaniu MoU przeprowadzona zostanie symulacja zarządzania w sytuacji transgranicznego kryzysu finansowego w ramach UE (planowana wiosną 2009 r.). Jest to kontynuacja i rozwinięcie symulacji zarządzania

w sytuacji kryzysowej, która została przeprowadzona w kwietniu 2006 r., w siedzibie Europejskiego Banku Centralnego we Frankfurcie n. Menem. Celem tej symulacji było wypróbowanie procedur i mechanizmów na szczeblu UE i narodowym, które mogłyby zostać wykorzystane w ewentualnej sytuacji kryzysowej z implikacjami systemowymi w więcej niż jednym państwie członkowskim. Następnie, we wrześniu 2006 r., EFC powołał grupę roboczą (AHWG), której zadaniem była szczegółowa analiza zagadnień i problemów zidentyfikowanych podczas powyższej symulacji zarządzania w sytuacji kryzysowej. Rok później, we wrześniu 2007 r., grupa ta przedstawiła EFC i Radzie ECOFIN raport podsumowujący wyniki jej prac, na podstawie którego opracowano projekt konkluzji Rady ECOFIN w zakresie stabilności finansowej.

Do konkluzji Rady ECOFIN z października 2007 r. dołączono ramowy harmonogram działań w zakresie stabilności finansowej przewidzianych do końca 2009 r. Komitety EFC i FSC (Komitet Usług Finansowych) poproszone zostały o monitorowanie i regularne informowanie Ministrów Finansów nt. postępów w zakresie realizacji przyjętego harmonogramu.

Zgodnie z harmonogramem prac w ramach UE w zakresie zarządzania kryzysowego, przyjętym przez Komitet ds. Ekonomicznych i Finansowych (EFC / Financial Stability Table) w marcu 2006 r., państwa członkowskie zobowiązane zostały do podjęcia szeregu działań, z których pierwszym miało być utworzenie tzw. krajowych grup sterujących (*domestic standing groups*) w każdym kraju członkowskim. Utworzenie tych grup ma być początkiem tworzenia efektywnych krajowych systemów zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zgodnie z harmonogramem powinny być one utworzone do lipca 2007 r., co nastąpiło w większości państw członkowskich, natomiast pozostałe, w tym Polska, zasygnalizowały konieczność przedłużenia tego terminu do końca 2007 r. (przed rozpoczęciem kolejnych etapów prac).*

* Kolejne zadania wynikające z harmonogramu EFC to: wypracowanie planów awaryjnych na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej (*contingency plans*), a także przeprowadzenie symulacji zarządzania w sytuacji kryzysowej (*crisis simulation exercises*) na poziomie krajowym (zadania te miały zostać wykonane do stycznia 2008 r., ale nie we wszystkich państwach członkowskich UE zostały już zakończone).

Część szczegółowa

Przepisy ogólne (rozdział 1)

- Art. 1. Podobnie jak w przypadku unijnego Memorandum of Understanding (z maja 2005 r. i z czerwca 2008 r.), a także polskiego Porozumienia o współpracy na rzecz wspierania stabilności krajowego systemu finansowego pomiędzy Ministerstwem Finansów, Narodowym Bankiem Polskim i Komisją Nadzoru Finansowego (z grudnia 2007 r.), ustawa przewiduje, że współpraca na rzecz wspierania krajowego systemu finansowego (wymieniona w art. 1 jako główny cel istnienia Komitetu) ma opierać się na istniejących strukturach instytucjonalnych oraz obowiązujących rozwiązaniach prawnych, nie naruszając kompetencji i zakresu odpowiedzialności instytucji.
- Art. 2. W związku z powyższym, w art. 2 wymieniono jedynie wybrane zadania Komitetu, natomiast ich szczegółowy zakres znajduje się w odrębnych ustawach regulujących funkcjonowanie instytucji, które mają swych przedstawicieli w Komitecie.

Organizacja i zasady działania Komitetu (rozdział 2)

- Art. 3 i 4. Stosunkowo nieliczny skład Komitetu, który tworzą Minister Finansów, Prezes Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, wynika z konieczności zapewnienia możliwości szybkiego podejmowania decyzji w sytuacji kryzysowej przez kluczowe instytucje mające działać na rzecz rozwiązania tego kryzysu. Jest to też spójne z MoU przewidującym wzmocnienie współpracy między organami nadzoru, bankami centralnymi i ministerstwami finansów z państw UE w razie zaistnienia sytuacji kryzysowej w systemie finansowym.
- Art. 5 – 8. Artykuły te zawierają niezbędne ustalenia proceduralne dotyczące posiedzeń, w tym zasady podejmowania decyzji (pozostałe, bardziej szczegółowe kwestie dot. trybu działania Komitetu ma określać regu-

lamin). W zakresie trybu zwoływania posiedzeń Komitetu oraz składu uczestniczących w nich osób stosuje się analogiczne przepisy.

Jeżeli chodzi o częstotliwość spotkań, to w przypadku posiedzeń Komitetu, mających charakter strategiczny (m.in. określanie kierunków dalszych działań) wystarczająca jest mniejsza częstotliwość spotkań, w związku z czym ustawa przewiduje, że odbywają się one co najmniej raz na sześć miesięcy (art. 5 ust. 1). Nie ma jednak przeszkód, aby w razie potrzeby (np. w sytuacji zagrożenia dla stabilności finansowej) Komitet zbierał się częściej.

W razie potrzeby, gdy np. istnieje konieczność szczegółowej analizy określonego zagadnienia, Komitet może powoływać zadaniowe grupy robocze. Możliwość powoływania takich grup ma zapewnić jak najszerszą reprezentację instytucji, które swoimi działaniami umacniają zaufanie do rynku finansowego i wchodzą w skład krajowej sieci bezpieczeństwa finansowego, a także ekspertów (np. ze środowisk akademickich), których wiedza i doświadczenie mogą być użyteczne w działaniach na rzecz utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego.

Stosunkowo niewielka reprezentacja Komitetu (3 podmioty) oraz waga poruszanych przez Komitet zagadnień wydają się być uzasadnieniem do wprowadzenia na tym poziomie zasady jednomyślności (art. 6).

Art. 9 i 10. Artykuły te zawierają postanowienia dotyczące poufności informacji uzyskanych w ramach wykonywania obowiązków związanych z pracami i obsługą Komitetu. Przepisy te stosuje się odpowiednio również do współpracy i wymiany informacji z instytucjami realizującymi zadania z zakresu utrzymania stabilności finansowej w państwach członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (bankami centralnymi, ministerstwami finansów i organami nadzoru nad rynkiem finansowym).

Informacje o pracach Komitetu (rozdział 3)

Art. 11. Artykuł ten stanowi, że informacje o pracach Komitetu mogą – za zgodą członków Komitetu – zostać podane do publicznej wiadomości. Jest to jednak prawo, a nie obowiązek, w związku z czym informacje o pracach Komitetu nie muszą być podawane po każdym jego posiedzeniu. Ze względu na wrażliwość informacji, które mogą być podawane przez Komitet do publicznej wiadomości decyzje w tym zakresie, podobnie jak inne decyzje Komitetu, zgodnie z art. 6 projektu, wymagać będą jednomyślności, natomiast sposób ustalenia treści informacji – z uwzględnieniem zakresu ich ustawowej ochrony – określony zostanie szczegółowo w regulaminie prac Komitetu.

Art. 12. Artykuł ten wprowadza zasadę wyłączenia odpowiedzialności członków Komitetu oraz reprezentowanych przez nich instytucji za szkody, które ewentualnie wynikłyby z działań osób trzecich, podjętych na podstawie informacji udostępnianych przez Komitet w związku z wykonywaniem zadań nałożonych przez niniejszą ustawę. Wynika to z faktu, że prace Komitetu dotyczą bardzo delikatnej materii, jaką jest stabilność systemu finansowego (lub, innymi słowy, zapobieganie jego ewentualnej destabilizacji), a działania związane z wykonywaniem zadań w tym zakresie, nawet jeżeli zawsze podejmowane w dobrej wierze, mogą prowadzić do powstania ewentualnych szkód.

Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdział 4)

Art. 13 i 15. Artykuły te wskazują przepisy w ustawie o NBP i w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym (dotyczące udostępniania i wymiany informacji), w których jest niezbędne dokonanie zmian z uwagi na zapewnienie właściwego wykonywania zadań przez Komitet. W związku z proponowanymi zmianami przepisów dotyczących udostępniania i wymiany informacji, trzeba wskazać, że pod pojęciem „danych indywidualnych”, o których mowa w nowelizowanym art. 23 ustawy o NBP, należy rozumieć dane dotyczące indy-

widualnych (jednostkowych) instytucji finansowych, a nie dane osobowe w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych.

Jeżeli chodzi o art. 13 dot. zmian w ustawie o NBP, to wprowadzenie zapisu ustawowego odnoszącego się do działań NBP na rzecz stabilności systemu finansowego jest zgodne z praktyką międzynarodową, która wskazuje, że wiele banków centralnych na świecie ma zapisane ustawowo zadania wspierania stabilności finansowej, również banki centralne z Unii Europejskiej (w tym banki centralne nowych państw członkowskich, które przystąpiły do UE wraz z Polską). Wynika to z faktu, że utrzymywanie stabilności systemu finansowego jest jednym z najważniejszych, obok dbania o stabilność cen, celów banków centralnych, w tym NBP. Oba cele są ze sobą powiązane, gdyż system finansowy odgrywa bardzo ważną rolę w transmisji impulsów polityki pieniężnej do sfery realnej, a niestabilność systemu finansowego może utrudnić skuteczne prowadzenie polityki pieniężnej. Zaangażowanie NBP w utrzymywanie stabilności systemu finansowego wynika też z powierzenia mu zadania organizacji rozliczeń pieniężnych, a warunkiem sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych jest stabilne funkcjonowanie współtworzących je instytucji finansowych. Ponadto proponowany zapis art. 13 stanowi w pewnym stopniu usankcjonowanie stanu faktycznego, gdyż, wzorem innych banków centralnych na świecie, NBP regularnie monitoruje i analizuje stabilność krajowego systemu finansowego, czego efektem są m.in. publikowane cyklicznie od 2001 r. Raporty o stabilności systemu finansowego (ostatni z czerwca 2008 r.). Generalnie, bez odpowiedniego zapisu ustawowego o działaniu NBP na rzecz stabilności systemu finansowego, udział NBP w Komitecie Stabilności Finansowej byłby ograniczony, gdyż instrumenty jakimi obecnie dysponuje NBP umożliwiają mu działanie jedynie w sytuacji kryzysu płynności, a nie istnieją

a nie istnieją przepisy, które explicite dawałyby NBP możliwość współpracy z innymi instytucjami, tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego (safety net) na innych etapach kryzysu, albo gdy kryzys ma charakter systemowy i zagrożona jest wypłacalność banków lub całego systemu bankowego. Tę lukę prawną wypełniają zmiany ustawowe proponowane w art. 13 niniejszego projektu.

Jeżeli zaś chodzi o art. 15, dodający nowy art. 17a w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym, to ma on na celu zagwarantowanie odpowiedniej wymiany informacji między Przewodniczącym KNF a pozostałymi członkami Komitetu. Jest to przepis podobny do art. 17 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, z tym że proponowany art. 17a wynika z konieczności realizacji ustawowego celu działalności i zadań Komitetu, a art. 17 ust. 1 wynika z konieczności realizacji zadań zapisanych w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym i ustawie o NBP.

Art. 14. W artykule tym proponuje się zmiany ustawy o finansach publicznych tworząc podstawę prawa materialnego umożliwiającą Ministrowi Finansów uzyskiwanie danych niezbędnych do procesu zarządzania długiem Skarbu Państwa.

Dane dotyczące sytuacji finansowych banków krajowych uczestniczących w systemie Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW) są Ministrowi Finansów niezbędne do oceny ryzyka kredytowego banków przy zawieraniu z nimi transakcji związanych z zarządzaniem długiem. Banki krajowe, przystępując do konkursu na pełnienie funkcji DSPW, wyrażają zgodę na udostępnianie przez NBP Ministrowi Finansów lub osobom przez niego upoważnionym danych służących do oceny wiarygodności kredytowej banku (Regulamin pełnienia funkcji DSPW).

Narodowy Bank Polski gromadzi i przetwarza informacje o sytuacji finansowej banków krajowych. Zgodnie z obecnie obowiązującymi prze-

pisami art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.) Prezes NBP może udostępnić te dane innym podmiotom, w tym Ministrowi Finansów (szczegółowe zasady i tryb udostępniania określa Zarząd NBP).

Ministerstwo Finansów może otrzymywać przedmiotowe dane bezpośrednio do banków, ale oznacza to powielenie działań realizowanych przez NBP i dodatkowo zwiększenie obowiązków sprawozdawczych banków. Znowelizowane przepisy ustawy o NBP oraz ustawy o finansach publicznych pozwolą na otrzymywanie od NBP danych o bankach w formie zestandaryzowanej umożliwiającej porównanie wyników w poszczególnych okresach sprawozdawczych, jak i poszczególnych podmiotów. Ponadto należy zaznaczyć, że dane te są niezbędne do oceny ryzyka kredytowego transakcji zawieranych przez Ministra Finansów z tymi podmiotami, w ramach zarządzania długiem Skarbu Państwa. Biorąc powyższe pod uwagę, dane te są istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa finansów publicznych. Ze względu na cykl aktualizacji limitów zachodzi konieczność regularnego otrzymywania danych w okresach kwartalnych (wg stanu na koniec kwartału).

Art. 16. Artykuł ten określa datę wejścia w życie przepisów ustawy (po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Niniejszy projekt ustawy oddziałuje w szczególności na następujące podmioty:

- Ministerstwo Finansów,
- Narodowy Bank Polski,
- Komisja Nadzoru Finansowego.

2. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie projektowanych przepisów nie spowoduje zmniejszenia dochodów ani zwiększenia wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozwiązania ustawy mają na celu utrzymanie stabilności krajowego systemu finansowego, będącego kluczowym elementem całej gospodarki. Stabilność systemu finansowego zapewnia stabilność źródeł finansowania dla przedsiębiorstw, zapewniając tym samym odpowiednie warunki dla ich funkcjonowania i rozwoju.

Działania podejmowane w związku z realizacją ustawowych zadań Komitetu, mające na celu utrzymywanie stabilności finansowej i zapobieganie kryzysom finansowym, powinny przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności Polski w obrocie dokonywanym na rynku finansowym.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Regulacje projektu ustawy nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Wskazanie źródeł finansowania

Realizacja założeń projektu ustawy nie wiąże się z koniecznością ustanowienia dodatkowych źródeł i nie powoduje obciążenia strony wydatkowej budżetu państwa.

7. Konsultacje społeczne i informacje

Wstępny projekt ustawy został przygotowany przez Ministerstwo Finansów we współpracy z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowym Bankiem Polskim (luty i marzec 2008 r.). Na podstawie uwag zgłoszonych przez UKNF i NBP, Ministerstwo Finansów opracowało projekt ustawy o Komitecie Stabilności Finansowej, w którym uwzględniono zdecydowaną większość uwag NBP i KNF dotyczących kwestii współpracy na rzecz stabilności finansowej, a nie uwzględniono tych uwag (zgłoszonych głównie przez NBP), które dotyczyły innych kwestii, jak np. uprawnienia nadzorcze NBP i KNF (licencje bankowe, kontrole w bankach), skład KNF i sposób powoływania jej członków itp. Kwestie te nie miały bowiem bezpośredniego związku z projektowaną ustawą.

Projekt ustawy był następnie przedmiotem uzgodnień wewnątrzresortowych w Ministerstwie Finansów (w kwietniu 2008 r.) i uzgodnień międzyresortowych (w maju 2008 r.).

W trybie uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy został poddany szerokim konsultacjom społecznym. Był on opiniowany m.in. przez Komisję Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Związek Banków Polskich, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., Izbę Domów Maklerskich, Polskie Stowarzyszenie

Inwestorów Kapitałowych, Izbę Zarządzających Funduszami i Aktywami, Biuro Informacji Kredytowej S.A., Fundację na Rzecz Kredytu Hipotecznego, Polską Izbę Ubezpieczeń i Konferencję Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce.

Generalnie uwzględniona została większość zgłoszonych uwag (mających często charakter doprecyzowujący przepisy projektu ustawy). Część instytucji nie zgłosiła uwag do projektu ustawy. Zgłoszone zostały także uwagi przewidujące dokonanie bardziej znaczących zmian w projekcie ustawy, z których część była uzasadniona i została uwzględniona, natomiast nie zostały uwzględnione uwagi, które wykraczały poza zakres projektowanej ustawy.

Postulatem najdalej ingerującym w treść projektu ustawy, zgłoszonym przez Związek Banków Polskich, była propozycja likwidacji Podkomitetu Stabilności Finansowej uzasadniona obawą wydłużenia procesu podejmowania decyzji przez Komitet. W opinii ZBP, zadania Podkomitetu nie różniłyby się znacząco od zadań nakładanych na Komitet. Jediną zauważalną różnicą byłby odmienny sposób powołania Przewodniczącego Komitetu oraz osoby kierującej pracami Podkomitetu. Takie usytuowanie obu ciał mogłoby jednak, zdaniem ZBP, prowadzić do wydłużenia procesu podejmowania decyzji przez Komitet. Propozycja ta została uwzględniona. Zadania, które zostały przewidziane dla Podkomitetu, będą realizowane przez zadaniowe grupy robocze powoływane przez Komitet. Wydaje się, że będzie to wystarczający instrument do prowadzenia odrębnych prac (np. analitycznych) na potrzeby Komitetu.

Wśród postulatów o charakterze organizacyjnym, zgłoszonych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Związek Banków Polskich i Narodowy Bank Polski, znalazła się propozycja rozszerzenia składu Komitetu o Prezesa Zarządu BFG – z uwagi na ustawowe zadania przypisane BFG, w tym dotyczące udzielania pomocy bankom w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa niewypłacalności oraz wypłaty środków gwarantowanych w przypad-

ku upadłości banku. Uznając fakt, że BFG jest bardzo ważnym elementem tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego, nie było jednak możliwe uwzględnienie tej instytucji w składzie Komitetu, gdyż pociągałoby to konieczność włączenia w jego skład także innych instytucji (jak np. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny czy Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych). Z kolei zbyt szeroki skład Komitetu zmniejszałby efektywność i szybkość jego działania, która jest niezbędna zwłaszcza w sytuacji zagrożenia dla stabilności finansowej. Ponadto Memorandum of Understanding w sprawie wspierania stabilności finansowej w UE z 2008 r. przewiduje, że podstawowy skład tzw. krajowych grup sterujących (domestic standing groups), tworzonych w krajach członkowskich UE, obejmuje organy nadzoru, banki centralne i ministerstwa finansów, a inne podmioty (np. systemy gwarantowania depozytów) mogą być włączone w ich skład na zasadzie fakultatywnej. Dlatego przyjęta została zasada, że skład Komitetu będzie ograniczony do niezbędnego minimum, tj. trzech kluczowych podmiotów, które w razie potrzeby będą współpracować z innymi podmiotami (np. BFG).

Bankowy Fundusz Gwarancyjny zgłosił także postulat rozszerzenia składu Komisji Nadzoru Finansowego o Prezesa Zarządu BFG (w drodze nowelizacji ustawy o nadzorze nad ryzykiem finansowym). W opinii BFG skróciłoby to proces podejmowania decyzji w trudnej sytuacji finansowo-ekonomicznej i usprawniłoby przepływ informacji między nadzorem nad sektorem bankowym a systemem gwarantowania depozytów. Uwagi te wykraczały poza zakres projektowanej ustawy, w związku z czym nie mogły zostać uwzględnione. Kwestia ewentualnego członkostwa Prezesa BFG w składzie KNF może zostać rozważona przy okazji kompleksowych prac nad nowelizacją ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Związek Banków Polskich zaproponował zmianę zapisu w projekcie ustawy mówiącego o jednomyślnym sposobie przyjmowania stanowisk Komitetu na większościowy. Natomiast Narodowy Bank Polski stwierdził, że Komitet powinien przyjmować „rozstrzygnięcia”, a nie „stanowiska”, gdyż pojęcie

„rozstrzygnięcie” jest szersze niż „stanowisko”. Postulat NBP został uwzględniony w sposób kompromisowy (obecny przepis przewiduje, że Komitet przyjmuje stanowiska lub rozstrzygnięcia). Natomiast propozycja ZBP nie została uwzględniona, gdyż stosunkowo niewielka reprezentacja Komitetu (3 podmioty), a także waga poruszanych przez Komitet zagadnień, wydają się być uzasadnieniem do wprowadzenia zasady jednomyślności przy podejmowaniu decyzji. Ponadto przyjmowanie stanowisk lub rozstrzygnięć na zasadzie zgody wszystkich stron byłoby zgodne z przyjętą zasadą, że współpraca na rzecz wspierania krajowego systemu finansowego (w ramach Komitetu) ma odbywać się z poszanowaniem niezależności wszystkich stron reprezentowanych w Komitecie.

Ponadto Narodowy Bank Polski powtórzył swoje propozycje z lutego i marca 2008 r. dot. wprowadzenia w projektowanej ustawie o KSF zapisów dokonujących zmian w ustawie o NBP i ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym. Uwagi te, podobnie jak w marcu 2008 r., nie zostały uwzględnione, gdyż, jako zdecydowanie wykraczające poza zakres regulacji projektu, nie powinny być przedmiotem dyskusji dot. ustawy o KSF, lecz ewentualnie podczas nowelizacji ustawy o NBP i ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. Uwzględnione natomiast zostały te propozycje zmian w wymienionych ustawach (dotyczące udostępniania i wymiany informacji), które są niezbędne z uwagi na zapewnienie właściwego wykonywania zadań przez Komitet.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt ustawy został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem UE – opinia UKIE wyrażona w dniu 29 maja 2008 r. Projekt ustawy został także skonsultowany z Europejskim

Bankiem Centralnym – w dniu 10 lipca 2008 r. projekt został przesłany do konsultacji, a w dniu 1 września 2008 r. MF otrzymało opinię EBC.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ

KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/2225 /08/DP/alr

Warszawa, dnia 01 października 2008 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o Komitecie Stabilności Finansowej, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo z dnia 29.09.2008 r. nr RM-10-160-08) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

W konsekwencji wykreślenia budzącego wątpliwości co do zgodności z prawem wspólnotowym przepisu art. 3 ust. 2 projektu, na mocy którego w skład Komitetu Stabilności Finansowej z głosem doradczym włączony miał być Minister Skarbu Państwa, oraz wynikające z tego usunięcie w art. 7 ust. 1, 9 ust. 3 oraz art. 15 projektu odniesień do Ministra Skarbu Państwa, **projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej

PODSEKRETARZ STANU
Sławomira Jędrzejewska

Do wiadomości:

Pani Katarzyna Zajdel -- Kurowska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów